

Dispositionum Secundi Libri Sententiarum.

alij. Hęc autem nomina ipsis conueniunt prop̄pter nos. Et ab his nominantur, quæ in ipsis præcellunt, non q̄ alij ordines hoc non habeant, sed quia illi in hoc excellunt, scilicet respectu inferiorum. Et hi ordines in angelos ab initio creationis eorum secundum Magistrum nō fuerunt, eo, quod a gratiis denominantur, quæ postea secundum eundem acceperunt. Vnde, nec demones cedidisse dicuntur, quia in ordinibus fuerint; sed quia postea fuisse, dū perficiunt. Neq; verò omnes euidentur ordinis angelii sunt æquales, sed sicut in ordine apostolorum, aut martyrum, aliis alio dignior est. Ad hos autem angelorum ordines, homines salvandi affluntur, & per hoc decimum dicuntur efficerē chorum. Saluabuntur etiam tot ex hominibus secundum Gregorium, quot ex angelis perfruerunt. Quod nec Augustinus auctoruit, hec ad minus tot, quo: cederunt, salvandos pueri.

Consecrata choris calinit aula nohenis
Spiritu, summo, qui famulantur hero.

DISTINCT. X. QVAE INCIPIT, Hoc etiam inuestigandum est, &c. ep.

De angelorum misione, & assistentia opiniones sunt. Nam quidā aliquos mitti putant, alias verò nū quā, sed semper aspissime, iuxta Danielis, & Dionysij auctoritatem. Alij verò oēs mitti dicunt, eo, qđ ad Iasam de Seraphim (qui superemus ordo dicitur) alijs missis legatur, & Apostolus oēs eos administratores spiritus esse commemorat. At his contrariū est, qđ vniū tūm ordo angelorum, id est, nunciorū dī. Ad quod si dicunt omnes eos angelos dici quando mituntur. Nam ab officiis angelī, & demones nominata fortuntur, vt Michael, & Gabriel, ac similibus patē. Similiter, & de demonum nominibus, qualia sunt, diabolus, Sathan, Belial, & similia. Vnde hi auctoritates Danielis, & Dionysij expōnuntur. Sed extra x̄tum, notandum, qđ neoterici primam communiter affirmant opinionem. Vnde, & Magister alios esse dicit, qđ omnes præter primos tres ordinis mitti dicunt. Et hi Seraphim ad Iasam misum, dicunt non de ordine supremo fuisse, sed sic dictum propter inflammanti officium. Angeli autem, & administratori spiritus omnes dicuntur, qui superiores mediis, & hi infimis denunciant, quod ad homines perferant. Vel perly, omnes, non nisi eos, qui de inferioribus funt, intelligitur.

Angelus ad nostras quoties delabitur oras,
Officio proprium nomen habere solet.

DISTINCT. XI. QVAE INCIPIT. Illud quoq; sciendum est, &c. ep.

A nativitate sua cuiusvis homo angelum habet bonum pro sui custodia, habet, & malum pro exercitio. Et cum omnes angeloi boni nostram velint salutem specialiter tamē illi, qui aliqui deputati est, sic, & specialiter malus ille plus alij eundem ad malum incitat. Quicquid autem sit de maiori numero angelorum, vel hominum bonorum, sive malorum, tamē singuli homines aequaliter existentes, singulos habere possunt angelos pro sui exercitio, vel custodia. Quamvis, & pluribus hominibus unus deputari posset, & eis sufficere, & vnum angeli posse, sit plures homines successiūe custodiare. Proficiunt autem secundum quosdam (quod & Magister magis approbat) omnes angeloi vñque ad diem iudicij, tan-

in merito, qđ in præmio, hoc est, in Dei cognitione, & dilectione. Alii autem opositū dicere volūt, qđ scilicet, quo ad præmīū nō proficiant, habentes pro se aucto ritates Gregorij, & Isidori: quas tamen Magister fol uit. Sed solutione illa non obstante, qđ in præmio saltem essentiālē proficiant angelii, non tenetur.

Mox puerum, postquam liquido caput intulit orbi,
Custodes subeunt: hic bonus, ille malus.

DISTINCT. XII. QVAE INCIPIT, sup bene. Hęc de angelicā naturā, &c. ep.

Elementorum materiam Deus in principio cum angelica natura produxit informem, & confusam seu indistinctam, quam postea sex diebus distinxit, at que formauit secundum quosdam sanctorum, licet secundum alios illa materia simul creata sit, & distincta. Ad primum magis consonant videtur litera sacra, qđ, & Magister placet. Est autem materia illa mulris, & visitaris nominibus appellata, scilicet terra, abyssi, & aquæ, ne vniū tantum forma receperit, ut paretur, & utrudes (quibus loquebāt Moyles, facilius docerentur). Tenebrae autem illę, qđ super faciem abyssi fuisse dicuntur, iam lucis significant abseniam, nihil hunciam verò aeternū obcurum, & tunc sunt aliqua creatura. Nec tñ dicta materia informe fuisse hoc mō acipiendum est, quafī oī for ma carcerit, sed quia confusam habuit formā, postea distingueād. Erat aut illa materia ubi mō mundus est, & extendeāb īlra locū firmamenti, inferius qui dem gressorū, supra autē rarior. Vñ, & aquæ illę facta sunt, que supra firmamentū esse dicuntur. Sic ergo Deus sex diebus materiam creatā distinxit, & opere perfecto septima die quieuit, sā facienda noua creatura. Nihilominus tñ, & vñq; modo operat. Non enim solum omnia in verbo disponendo, & temporaliter creando, ac distinguendo operatus, est, sed & alia ex alij producendo, quod ultimum vñque modo facit.

Primum materies sub inertī pondere rerum.
Condita, per senos est renouata dies.

DISTINCT. XIII. QVAE INCIPIT, Prima autem distinctionis operatio, &c. ep.

In opere distinctionis Deus primo cōgenter fecit lucem, que alia habet manifestare. Quæ quidem lux, & p̄ficiūlē intelligi potest, scilicet angelica natura præcedenter per celum significata, hic autē per lucem, id est, per gratiam formata, potest, & intelligi corporalis, scilicet pro nubecula aliqua lucida de praienti materia producta, in ea scilicet parte, ubi mō sol est, seu mo uetus, cuius, & vices habuit, nō st̄em, & diem illo triduo distinguens. Quæ nec ab aquis impiedebatur propter earundem tunc raritatem. Potest autē dies tunc dicta, intelligi, aut lux prædicta, aut ipsius illuminatio, aut spacium viginū quæ tuor horarum. At prima dies naturalis à plena luce exordium sumens, aurora, & mane caruit, & per vesp̄eram in mane sequentis dies tendens, excrevit in spacium supradictum. Postea autē in mysterio dies à vespere incepit. Dicta verò lux, solum superiores illi minabat partes, nec ita clare, vt sol modo facit. Vnde nec frustra post quartā die sol formatus est. Et hoc, autē de eadem luce, uel saltē eam coniunctam habet. Porro Deus pater munūcum producens, nullum uocis sonitus edidit, sed nerboſus (id est, filio) nō, qđ dem, ut instrumento, sed uno ſecū opifice ex lege alter nulter genito, cuncta creauit. Qđ incideret dicti Ma-

Tom.ij.D. Dion. Carth.

* 4 gister